ВАЗОРАТИ ТАНДУРУСТИ ВА ХИФЗИ ИЧТИМОИИ АХОЛИИ ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН
МУАССИСА ДАВЛАТИИ «МАРКАЗИ ЧУМХУРИЯВИИ ПЕШГИРИ ВА МУБОРИЗА
БАР ЗИДДИ БЕМОРИИ ВНМО»

ҶАМБАСТИИ ФАЪОЛИЯТИ МУАССИСАИ ДАВЛАТИИ «МАРКАЗИ ҶУМҲУРИЯВИИ ПЕШГИРӢ ВА МУБОРИЗА БАР ЗИДДИ БЕМОРИИ ВНМО» ДАР СОЛИ 2019. ДАСТОВАРДҲО ВА МУШКИЛИҲО

Душанбе, 25 декабри соли 2019

Маблағгузории марказҳои пешгирӣ ва мубориза бар зидди ВНМО аз буҷаи давлатӣ

Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Зиёдшави нисбат ба соли 2017
15 428 820 сомони	17 547 841 сомони	21 782 752 сомони	**6 353 932 сомони**

Шумораи намояндагони гурӯҳҳои дорои хатари баланд

Гурӯҳҳо	Соли 2014	Соли 2018	Фарқият
Нашъамандони тазриқӣ	23 100	22 200	-900
Шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ	14 100	17 500	+3400

Фарогирии нашъамандони тазрикӣ бо чорабиниҳои пешгирикунанда

Солҳо	Фарогирии нашъамандони тазрикӣ бо барномаҳои пешгирикунанда	Тақсимоти сӯзандоруҳои яккарата	Тақсимоти рифолаҳо	Тақсимоти маводҳои таълимию-иттилоотӣ	Фарогирии бо ташхиси ВНМО
2017	5573	3120287	740620	73198	17727
2018	4696	2194633	470125	55872	18551
2019	4876	1530663	275862	49569	20006

Фарогирии шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ бо чорабиниҳои пешгирикунанда

Солҳо	Фарогирии шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ бо барномаҳои пешгирикунанда	Тақсимоти рифолаҳо	Тақсимоти маводҳои таълимию-иттилоотӣ	Фарогирии бо ташхиси ВНМО
2017	3582	1247798	30731	13379
2018	3793	1188852	29621	11153
2019	3989	914887	18589	13690

Фарогирии муҳоҷирони меҳнатӣ бо ташхиси ВНМО, 2015-2019

	Фарогирии аҳолӣ бо ташхис	Фарогирии муҳоҷирони меҳнатӣ бо ташхис	Фоизи муҳоҷирон аз шумораи умумии ташхисшудагон
с. 2015	597426	23827	3,99%
с. 2016	509092	14065	2,76%
с. 2017	612123	12668	2,07%
с. 2018	780688	16639	2,13%
с. 2019	1000303	16225	1,62%

Фоизи муҳоҷирони меҳнатӣ дар байни шахсони бо ВНМО дарёфтшуда, 2015-2019 с

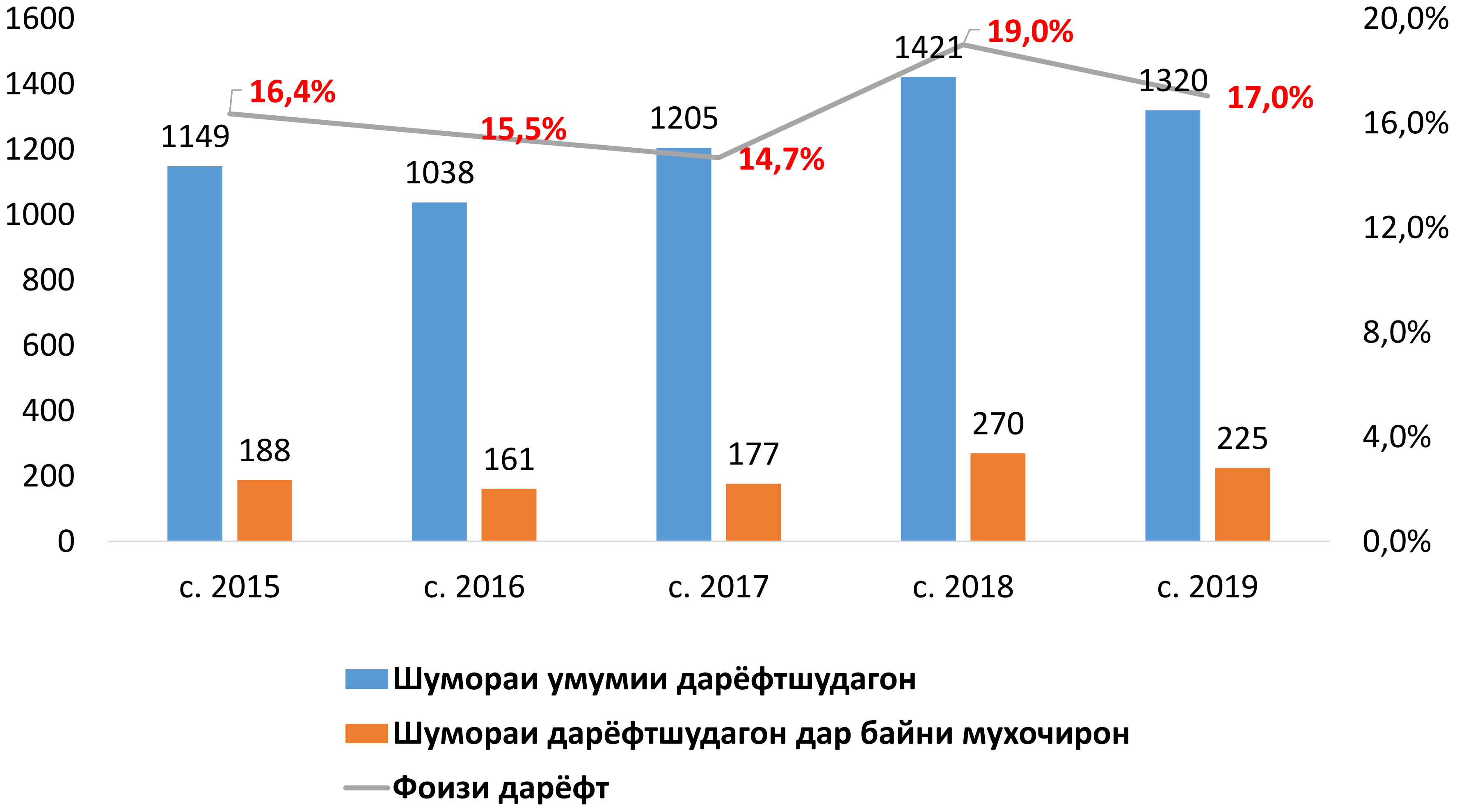

Фоизи дарёфти ВНМО дар байни шахсони нисбати ВНМО ташхисшуда, 2015-2019 с.

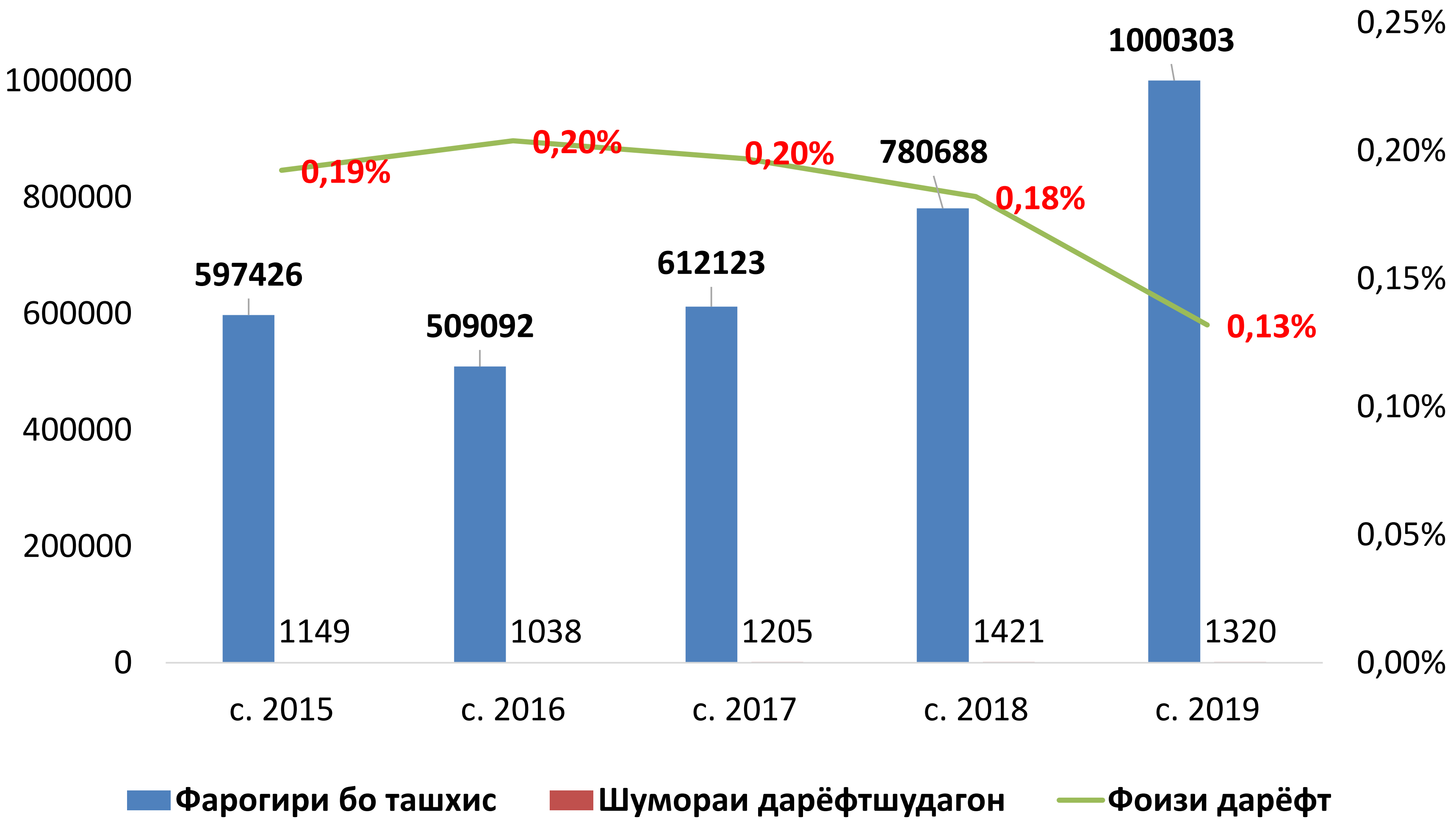

Фарогирии беморон бо табобати ЗРВ ва сатҳи фавт дар байни онҳо

	Дарёфти ВНМО	**Фарогирӣ бо табобат**	**Фоизи табобат**	**Фавт**	**Фоизи Фавт**
с. 2015	1149	762	**66,3%**	116	10,1%
с. 2016	1038	785	**75,6%**	109	10,5%
с. 2017	1205	984	**81,7%**	131	10,9%
с. 2018	1421	1050	**73,9%**	120	8,4%
с. 2019	1320	1119	**84,8%**	83	6,3%

Сабабҳои фаро нагирифтани беморон бо табобати зиддиретровирусӣ (1795 нафар)

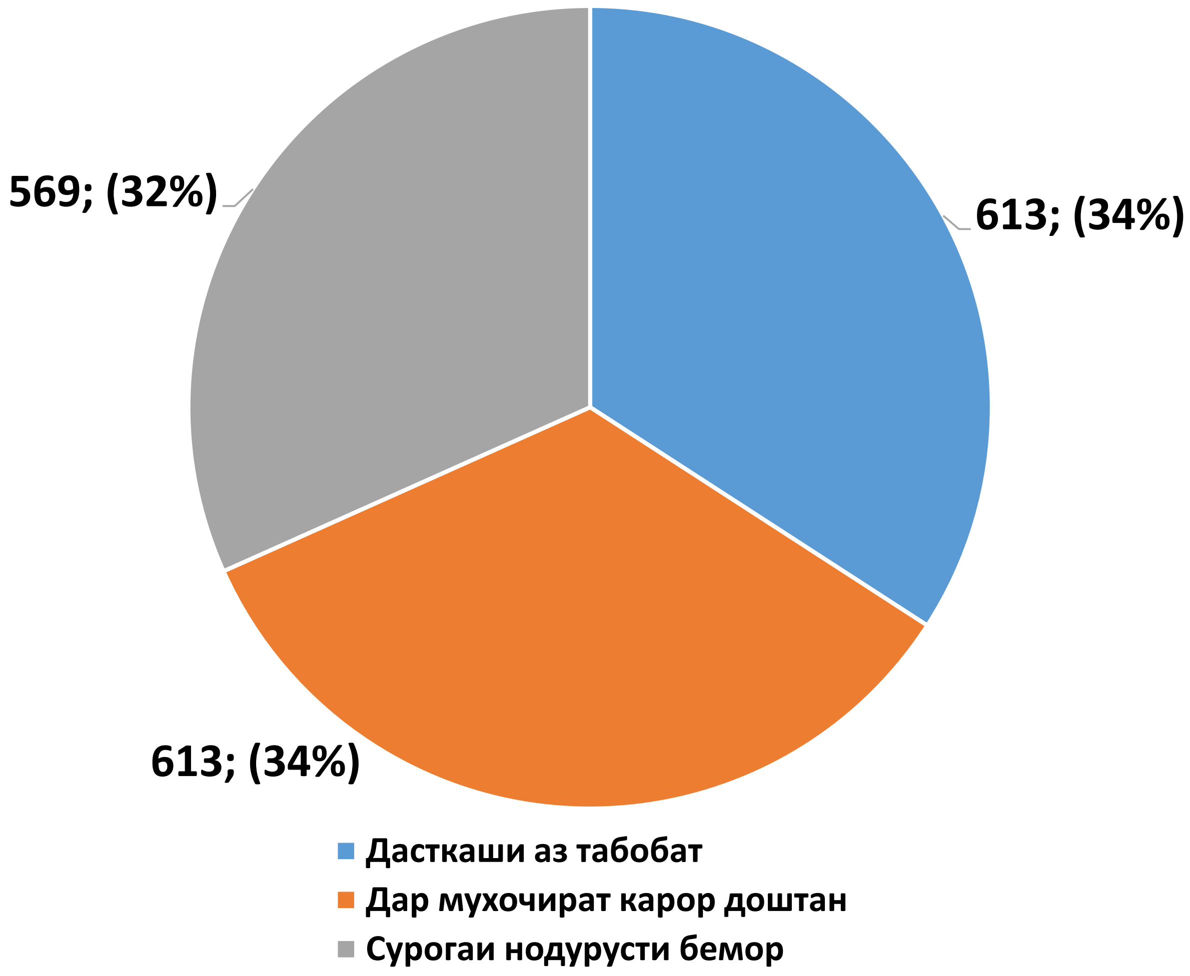

Фарогирии кӯдакон бо назорати диспансерӣ ва табобати зиддиретровирусӣ

Минтақаҳо	Ҳамагӣ кӯдакони дарёфтшуда то 18 сола	Фавт	Кӯдакон и бо ВНМО зиндаги-кунанда	Дар қайди назорати диспансерӣ қарор доранд	Фоизи қайди назорати диспансерӣ	Бо табобат фаро гирифта шуд	Табобатро идома доранд	Фоизи идомаи табобат
Душанбе	390	36	354	327	**92,4%**	344	316	**89,2%**
НТҶ	337	56	281	274	**97,5%**	275	269	**95,7%**
ВМКБ	14	2	12	11	**91,7%**	12	11	**91,6%**
Хатлон	360	58	302	275	**91,1%**	295	272	**90,0%**
Суғд	147	21	126	110	**87,3%**	123	109	**86,5%**
Ҳамагӣ	***1248***	***173***	***1075***	***997***	***92,7%***	***1049***	***977***	***91%***

Беморшавии кӯдакон вобаста аз фарогирии модарони онҳо бо барномаи пешгирии сирояти кӯдак аз модари мубталои ВНМО

Солҳо	Фарогирии модарони кӯдакони бо ВНМО бо барномаи пешгирикунанда	Модарони кӯдакони бо ВНМО, ки ба барномаи пешгирикунанда фаро гирифта набуданд
2007	1	0
2008	0	1
2009	0	1
2010	0	1
2012	0	1
2013	1 (ҳангоми таваллуд)	3
2014	0	1
2015	6 (1 ҳангоми таваллуд)	0
2016	1	4
2017	9	2
2018	5 (1 ҳангоми таваллуд)	4
Ҳамагӣ	***23 (3 ҳангоми таваллуд)***	***18***

Дастовардҳои назаррас (1)

- Дар ҷумҳурӣ 320 ташхисгоҳҳои ВНМО фаъолият менамоянд, ки 72 адади он дар солҳои 2018-2019 таъсис ёфтанд;
- 42 дастгоҳҳои ташхиси иммуноферментӣ (ИФА) буда, 9 адади онҳо дар солҳои 2018-2019 ташкил карда шудаанд;
- 11 дастгоҳҳои муайянкунии таҷзияи занҷираи полимеразӣ (ПЦР) ва 7 дастгоҳҳои муайянкунии ҳуҷайраҳои CD4, аз ҷумла 7 ва 1 адади онҳо мутаносибан дар солҳои 2018-2019 ташкил карда шудаанд;
- Сол ба сол фарогирии аҳолӣ ба ташхиси ВНМО беҳтар гардида, ин нишондиҳанда дар соли 2019 (зиёда аз 1 миллион нафар) нисбати соли 2016 қариб 2 маротиба зиёд шудааст;
- Дар баробари ин шумораи марказҳои пешгирӣ ва мубориза бар зидди бемории ВНМО низ зиёд гардида, дар айни замон то 64 адад расид (охири соли 2016 ҳамагӣ 42 адад буд);
- Ҳодисаҳои нави сироятёфтагон дар байни нашъамандони тазриқӣ кам гардида, ин нишондиҳанда аз 17,6% дар соли 2016 то 6,6% дар соли 2019 коҳиш ёфтааст. Инчунин, дар байни шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ низ нишондоди мазкур аз 5,1% дар соли 2016 то 2,9% дар соли 2019 коҳиш ёфт.

Дастовардҳои назаррас (2)

- Дар умум фоизи дарёфтшудагон новобаста аз зиёдшавии ташхиси аҳолӣ бо ВНМО дар сатҳи мӯътадил буда (2017 – 0,20%, 2018 – 0,18%, соли 2019 – 0,13%), аз 0,2% камтар мебошад.
- Сол ба сол нишондиҳандаи назорати диспансерии сироятёфтагон беҳтар шуда, айни замон 7594 нафар шахсони бо ВНМО зиндагикунанда таҳти назорати диспансерӣ қарор доранд, ки ин шумора 86,7%-и шахсони бо ВНМО зиндагикунандаро (8756 нафар) ташкил медиҳад. Ин нишондод дар соли 2017 ба 73,1%ва дар соли 2018 ба 83,2% баробар буд;
- Нишондоди фарогирӣ ба табобат низ беҳтар гардида, аз 8756 нафар шахсони бо ВНМО зиндагикунанда 6961 нафар табобатро идома дода истодаанд, ки 79,5%-ро ташкил медиҳанд, ки дар соли 2017 ин нишондод ба 64,3% баробар буд;
- Таъсири мусбиии табобати зидддиретровирусӣ ба сироятёфтагон ба кам гардидани фавт дар байни гирифторони ВНМО сабаб гардида, фоизи фавтидагон аз шумораи дарёфтшудагони давраи ҳисоботӣ ба 6,3% баробар гаштааст. Ин рақам дар соли 2017 ба 7,6% баробар буд.

Мушкилиҳои ҷойдошта (1)

- Норасоии маблағгузории соҳаи ВНМО/БПНМ аз буҷаи давлат дар сатҳи мақомотҳои маҳаллӣ;
- Диққати хос надодани роҳбарони муассисаҳои тандурустӣ баҳри иҷроиши қарору фармоишҳо ва санаду санҷишҳои дар самти ВНМО/БПНМ қабулгардида;
- Норасоии воҳидҳои корӣ дар марказҳои ВНМО, аз ҷумла духтурони эпидемиолог, сироятшиносон, момодояҳо, духтурони кӯдакона, равоншиносон, силшиносон ва кормандони хурди тиб;
- Ба таври кофӣ набудани нуқтаҳои махсус дар баъзе шаҳру ноҳияҳо барои несту нобуд сохтани маводҳои тиббии истифодашуда, аз ҷумла сӯзандоруҳои яккарата;

Мушкилиҳои ҷойдошта (2)

- Вуҷуд доштани омилҳои хатар барои сирояти ВНМО дар шароити хона (хусусан дар байни кӯдакон), аз ҷумла зоишҳои хонагӣ, хатна ва сурохкунии гӯш, расмкашӣ дар бадан ва ороишҳои косметикӣ, инчунин дигар амалиётхои тиббӣ дар шароити хона (колак, ҳиҷома, хунгирӣ ва ғайра) ва муассисаҳои тиббӣ;
- Вуҷуд доштани омилҳои хатари сирояти ВНМО дар муассисаҳои тиббӣ, хусусан дар байни кӯдакон;
- Дар сатҳи нокифоя қарор доштани маълумотнокии аҳолӣ оиди масъалаҳои пешгирии сирояти ВМНО/БПНМ, аз ҷумла ҷавонону наврасон;
- Баланд будани сатҳи табъиз ва тамғагузорӣ дар байни ҷомеа, кормандони соҳаи тиб, мақомотҳои қудратӣ нисбати шахсони бо ВНМО зиндагикунанда.

ТАШАККУР БАРОИ ДИҚҚАТАТОН

МД «МЧ ВНМО»

Душанбе, Дехоти, 48